

Wendy: «Op het vliegveld van Lima zag ik voor het eerste hoe cocaïne eruit zag. Ik had geen idee. Ik blowde wel eens, maar ik had nog nooit harddrugs gebruikt. Nog steeds niet. Ik was jong, naïef en eigenwijs. Over de consequenties van het smokkelen dacht ik niet na. De jongen die me overhaalde om het te doen zei dat het veilig was, en dat geloofde ik. Bovendien zou ik er 2000 euro per kilo voor krijgen. Dan ben ik binnen, dacht ik. En toen werd ik aangehouden. Met zestien kilo cocaïne in mijn bagage, veel meer dan mij in Nederland was verteld. Op het politiebureau kreeg ik te horen dat ik vast zou komen te zitten. De rechter gaf me veertien jaar. Ik was negentien. Ik kom wel vrij, dacht ik toen nog. Dat die zestien kilo coke mijn leven totaal zouden veranderen, besepte ik nog niet.

ZWANGER

Toen ik nog maar net in de gevangenis zat, ontdekte ik dat ik zwanger was. Ik schrok me rot. Had ik dat geweten, dan was ik er nooit aan begonnen. Mijn vriend in Nederland schrok ook. Hij wist niets van mijn plannen om cocaïne te smokkelen en was al helemaal shocked dat ik zwanger was. Het contact tussen ons verwaterde en uiteindelijk spraken we elkaar helemaal niet meer. Zwanger zijn in de gevangenis was erg zwaar. Gelukkig waren er

“Ik was jong, naïef en eigenwijs”

Exact 2 jaar geleden kwam Wendy van Lie (26) terug in Nederland, nadat ze 5 jaar in Peru in de gevangenis zat voor cokesmokkel. Ze schrijft een boek, studeert en went met haar in Lima geboren dochtertje aan het Hollandse leven. «Alsof ik opnieuw geboren werd.»

TEKST ANNEMIEKE RUGGENBERG FOTOGRAFIE HÛSNE AFSAR

“In de gevangenis ontdekte ik dat ik zwanger was”

medegevangenen die goed voor me waren – sommige zijn vrienden geworden die ik nog steeds zie. Toen mijn moeder na de bevalling in het ziekenhuis in Peru mijn dochtertje kwam halen, voelde het alsof mijn hart werd verscheurd. De periode daarna heb ik alleen maar gehuild. Ik hield me vast aan de gedachte dat het beter was voor mijn dochter. Zij had geen toekomst met mij in de gevangenis en daarom vocht ik extra hard om strafvermindering te krijgen.

HARDE WERELD

In de vrouwengevangenis in Lima zaten 25 Nederlandse vrouwen. Vooral in het begin was ik erg blij dat ik mijn eigen taal kon spreken. Je klampt je echt aan elkaar vast want je weet niet wat je overkomt. Ik sprak geen woord Spaans en van de 1400 gevangenen spraken er maar 4 gebrekkig Engels. Ik ben Spaanstalige boeken gaan lezen en heb veel contact gezocht met Peruaanse gevangenen. Een jaar later sprak ik Spaans. Een van de redenen om de taal te leren, was dat ik mezelf wilde kunnen verdedigen. De gevangenis is een harde wereld die wordt gedomineerd door jaloezie. Als blonde Europese vrouw val je op en dat kan afgunst opwekken. Dat merkte ik in de tweede gevangenis waar ik terecht kwam, waar een meisje me het leven zuur maakte door anderen tegen me op te zetten en me zwart te maken bij de leiding. In die eerste gevangenis deelde ik een kleine cel met 2 tot 4 anderen. Drie keer per dag kregen we een standaard maaltijd, maar als je geld had kon je beter eten kopen. Het leven in de gevangenis was armoedig, maar niet onleefbaar. Wat scheelde is dat je dingen te doen kreeg. Ik ging naar Bijbellezingen en zat bij een dansgroep. We mochten zelfs een paar keer optreden in een Peruaanse tv-show. Ik heb ook veel gehaakt in de gevangenis. Ik maakte kleren voor mijn zusje, die pas twaalf was toen ik werd opgepakt, en ik verkocht gehaakte kleding aan bezoekers van de gevangenis. Veel bezoek kreeg ik niet. Mijn familie kon maar twee keer per jaar komen omdat de tickets zo duur zijn. Maar we schreven elkaar elke week en dat heeft me er doorheen gesleept. Wat ook afleiding gaf, waren de programma's die over mij zijn gemaakt door SBS en de EO. Eigenlijk zat ik daar

niet op te wachten, want door die media-aandacht weet iedereen in Nederland wat ik heb gedaan. Maar de documentairemakers van SBS zorgden er ook voor dat mijn moeder, zusje en oma naar de gevangenis konden komen en dat ze erbij waren toen ik vrijkwam, daarom werkte ik mee.

DE HEL

Als na 23.00 uur het licht aan ging in de cellen, dan wist je dat het mis was. Mijn naam werd omgeroepen en ik moest binnen een paar minuten klaar moet staan met mijn spullen om te vertrekken. Meestal betekende het dat je werd overgeplaatst naar een gevangenis vlakbij. Daar ging ik dus van uit. Ik werd in een busje gestopt met een aantal anderen en bij iedere stop dacht ik: nu mag ik eruit. Maar ik bleef samen met nog vier anderen als laatste over. We reden urenlang door de bergen en het was heel koud. We waren geboeid en zaten als kakkerlakken in een lucifersdoosje. De beveiligers sliepen onder onze dekens en wij leden kou en honger. Plassen moest in een emmer in het busje. Die reis was één van de ergste ervaringen in de vijf jaar dat ik vastzat. Op dat moment besepte ik dat je voor de bewakers een nummer bent. Ze lezen je dossier en denken: het zal wel kloppen. Ze brachten me naar de gevangenis in Huaraz. Het was hel: ik was de enige buitenlandse en niemand sprak Spaans. De meeste gevangenen daar kwamen uit de jungle en spraken Quechua. Ze hadden nog nooit een blanke, blonde vrouw gezien. Er werden briefjes met huwelijksaanvragen onder mijn celeur geschoven en er werd constant naar me geroepen en gefloten. Daardoor voelde ik me nog eenzamer. Waarom ik daar werd geplaatst, is me nog steeds een raadsel. Er werd nooit iets uitgelegd. Mijn mobiele telefoon was in die tijd mijn redding. Ik belde dagelijks met mijn dochtertje die toen net kon praten. Als ik haar stemmetje hoorde werd ik weer een beetje rustig. >

Vast in het
buitenland
Er zitten ongeveer

2600

Nederlanders in
buitenlandse
gevangenis,
van wie

332
vrouwen.

De meesten zitten
vast voor drugs-
smokkel, veelal in
Duitsland, Spanje en
Frankrijk.

Peru staat op vijfde
plek, met

116

Nederlandse
gedetineerden, onder
wie op dit moment
drie vrouwen.

(BRON:
MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN)

Jasje (Ann Demeulemeester), top (COS), broek en pumps (River Island)

OPNIEUW GEBOREN

In oktober ben ik precies twee jaar terug in Nederland. Ik kreeg uiteindelijk strafvermindering dankzij het ministerie van buitenlandse zaken. Na mijn vrijlating moest ik nog tien maanden in Peru blijven voor ik naar Nederland mocht. Het was zwaar om weer terug te zijn: ik was heel blij dat ik vrij was – het voelde alsof ik opnieuw geboren werd – maar het was ook benauwend. Zes jaar lang had ik bewaking om me heen gehad. De jaren in de gevangenis hebben een andere Wendy van mij gemaakt, maar in Nederland dacht iedereen dat ik nog dezelfde was. Dat was moeilijk te accepteren voor mijn familie. We hebben elkaar echt opnieuw moeten leren kennen.

In het begin woonde ik nog bij mijn moeder, maar dat werd me al snel te veel. Dat lag niet aan haar, maar ik wilde gewoon samen zijn met mijn dochtertje. Gelukkig was het contact met haar meteen goed. Ze had een soort aangeboren respect voor me. Zo van: jij bent mijn moeder! We vonden een

huisje en ik begon mijn leven langzaam weer op te bouwen. Mijn ex heeft inmiddels een nieuw gezin en hij ziet mijn dochter om de twee weken. Aan Nederland heb ik erg moeten wennen. Ik stond nergens ingeschreven en moest een uitkering aanvragen. Ik vond het moeilijk om te zien dat achttienjarigen in dit land hun handje ophouden en ook nog klagen. Die luiheid en die klaagcultuur, terwijl mensen in Peru er alles aan doen om te kunnen werken voor een beetje geld.

“Ik wil vrouwen waarschuwen zodat ze niet dezelfde fout maken als ik”

WAARSCHUWEN

Toen ik net terug was in Nederland gaf ik voorlichtingen op basisscholen om kinderen ervan te weerhouden om drugs te smokkelen. Ik wil Nederlandse meiden waarschuwen dat ze niet dezelfde fout moeten maken als ik. Ze moeten beseffen dat ze zoveel meer kunnen verliezen dan wat het ze kan opleveren. Je leeft maar één keer en door zo'n fout kan alles op zijn kop komen te staan.

Veel mensen in Nederland volgden me via Hyves en via mijn website. Ik heb een boek geschreven over de vijf jaar dat ik vastzat, maar dat is door onenigheid met de uitgeverij nog niet uitgebracht. Misschien dat ik daar als mijn dochter groot genoeg is alsnog achteraan ga. Zij denkt nu nog dat ik al die jaren weg was omdat ik moest werken. Ik wil het haar zeker vertellen, maar pas als ze oud genoeg is om het te begrijpen. Op dit moment wil ik er vooral voor haar zijn. Ik heb zoveel jaren met haar gemist.

Binnenkort begin ik met een hbo-opleiding SPH. Ik wil met jongeren gaan werken. Toen ik net in Nederland was zat ik bij Back on Track, een re-integratieprogramma voor jongeren met problemen. Zo iets wil ik ook. Het past bij me; vroeger kwamen vriendinnen altijd al naar mij voor advies. Als ik iemand kan helpen doe ik dat met alle liefde. Ik voel me daar goed bij. Het is mijn droom om jongeren te coachen. Ik heb dan misschien zelf niet altijd de goede keuzes gemaakt, maar ik kan anderen helpen om dat wel te doen.» ●